

Ministerul Finanțelor Publice

7 decembrie 2010

BULETIN

AFACERI EUROPENE

- Prognoza economică de toamnă a Comisiei Europene
- Comisia lansează o dezbatere pe tema viitorului taxei pe valoarea adăugată (TVA)
- Comisia prezintă noul proiect de buget 2011
- Misiunea comună a Comisiei, BCE și FMI evaluează în general ca pozitiv progresul fiscal al Greciei
- Comisia prelungește cadrul de criză pentru ajutoare de stat cu condiții mai stricte
- Irlanda obține un pachet de ajutor financiar de 85 de miliarde de euro

Direcția Generală Pregătire ECOFIN și Asistență Comunitară

Prognoza economică de toamnă a Comisiei Europene

Previziunile de toamnă ale Comisiei anunță continuarea relansării economice care a început deja în UE. PIB-ul urmează să crească cu aproximativ 1,75% în 2010-2011 și cu circa 2% în 2012. Rezultatele obținute în acest an au fost mai bune decât cele preconizate, de aceea creșterea anuală din 2010 a fost revizuită simțitor în sus în

comparație cu previziunile din primăvară. Cu toate acestea, în ciuda contextului internațional mai relaxat și a începerii consolidării bugetare, activitatea economică va fi mai moderată spre sfârșitul anului și în 2011, pentru a se intensifica din nou în 2012, pe fondul creșterii cererii din sectorul privat. Pe măsură ce relansarea economică se face simțită în UE, condițiile de pe piața muncii urmează să se îmbunătățească treptat în perioada analizată în previziuni, la fel și situația bugetară. Rata șomajului ar urma să scadă la aproximativ 9% în 2012, iar deficitul public la 4,25% din PIB. Evoluția economiei statelor membre va fi însă inegală.

Documentul Comisiei Europene arată că, în 2010, economia României stagnează din cauza cererii interne slabe. Durata mai îndelungată a perioadei de recesiune se datorează, în principal, evoluției nesustenabile a economiei în perioada de dinaintea crizei internaționale. Boom-ul economic din perioada de pre-criză a fost susținut de o puternică cerere internă, care a fost alimentată de o politică pro-ciclică de creșteri a salariilor în sectorul public și a pensiilor, precum și prin creditarea bancară, care s-a făcut mai ales în valută. În acest context, România a intrat în criză cu un deficit bugetar de 5,4% din PIB și un deficit de cont curent de 12,7%. Această poziție vulnerabilă a creat un stres suplimentar pe piețele financiare locale și a limitat sfera de acțiune a oricăror măsuri/stimuli din partea guvernului care să susțină economia.

Principalele reforme economice includ un nou sistem de pensii, o lege a salarizării unitare pentru angajații din sectorul bugetar și o lege a responsabilității fiscale pentru asigurarea pe termen lung a sustenabilității finanțelor publice.

PIB-ul real este așteptat să scadă cu 1,9%, în 2010, în special din cauza unei cereri interne ezitante. Consumul privat și-a revenit într-o oarecare măsură în trimestrul II, dar a scăzut iar ca urmare a creșterii TVA, a reducerilor salariale și a disponibilizărilor din sectorul public. Cheltuielile guvernamentale au scăzut, de asemenea, pentru a se încadra în țintele agreeate în contextul programului de asistență multilaterală.

Exporturile au crescut în prima jumătate a acestui an, dar la într-un ritm mai lent comparative cu importurile. Deficitul de cont curent se estimează că se va deteriora la 5,5% din PIB nominal, față de 4,5% în 2009, în principal din cauza scăderii remitențelor lucrătorilor. Totuși, acest raport prezintă o îmbunătățire substanțială de la ratele de două cifre înregistrate în perioada 2006-2008.

Se așteaptă o revenire a economiei, PIB-ul fiind estimat să crească cu 1,5% în 2011 și cu 3,8% în 2012. După ce au scăzut drastic în 2009 și 2010, investițiile vor avea o revenire spectaculoasă și vor reprezenta un factor important pentru creșterea economică. Mai mult decât atât, creșterea absorbției fondurilor UE vor oferi un impuls pentru investiții în infrastructură. Deficitul de cont curent se va stabili la 5,6% din PIB.

În ceea ce privește rata inflației, aceasta va scădea de la 6,1% în acest an, la 5,5 în 2011 și la 3,2 în 2012. Aceeași tendință o va avea și rata șomajului care va înregistra scăderi în următorii doi ani: 7,5% anul acesta, 7,4% în 2011 și 7% în 2012.

Comisia Europeană estimează că deficitul bugetar va scădea anul viitor la 4,9% din PIB, de la 7,3% în acest an și la 3,5% în 2012.

Comisia consideră că există riscuri semnificative care pot pune în pericol consolidarea fiscală, deși prognozele pornesc de la ipoteza că autoritățile nu vor renunța la măsurile de consolidare luate în iulie 2010. În mod particular, există presiuni puternice asupra autorităților de a anula măsurile de consolidare fiscală aplicate în iulie 2010 și de a reveni la o politică nesustenabilă de cheltuieli. Acest lucru ar oferi un stimul pe termen scurt în ceea ce privește cererea internă, însă ar avea un cost sever prin reducerea potențialului de creștere pe termen mediu și chiar lung.

Raportul detaliat este disponibil la adresa:

http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/2010_autumn_forecast_en.htm.

Comisia lansează o dezbatere pe tema viitorului taxei pe valoarea adăugată (TVA)

Comisia Europeană a lansat o amplă consultare publică pe tema consolidării și îmbunătățirii sistemului de TVA din Uniunea Europeană, în beneficiul cetățenilor, al societăților comerciale și al statelor membre. Scopul consultării este de a le oferi părților interesate ocazia de a-și exprima opiniile cu privire la problemele care există în acest moment în domeniul TVA și de a propune soluții la acestea. Comisia va folosi informațiile primite în urma acestei consultări pentru a decide care este cea mai adecvată abordare pentru a crea un sistem de TVA stabil, solid și eficient.

TVA a fost introdusă în Uniunea Europeană acum mai bine de 40 de ani, într-un moment în care piața era foarte diferită de cea actuală. În ciuda eforturilor făcute de-a lungul anilor de a moderniza și simplifica treptat sistemul de TVA, este limpede că acesta nu mai răspunde nevoilor unei economii moderne, bazate pe tehnologie și al cărei motor îl reprezintă serviciile. Din cauza complexității sistemului de TVA actual, costurile și sarcinile care le revin contribuabililor și administrațiilor sunt nejustificate, la fel și obstacolele create pe piața internă. În plus, sistemul de TVA are unele puncte slabe care îl fac vulnerabil la fraudă și evaziune. De aceea, el trebuie să facă obiectul unei revizuri în profunzime.

Situația economică actuală a adus în prim plan rolul important al taxei pe valoarea adăugată în asigurarea stabilității și a creșterii economice. Taxa pe valoarea adăugată este o sursă majoră de venit pentru statele membre (reprezentând până la 20% din veniturile fiscale totale). Pe măsură ce recesiunea și îmbătrânirea populației afectează alte surse de venituri, TVA poate deveni încă și mai importantă. În plus, studiile economice arată că taxele de consum se numără printre cele care favorizează cel mai mult creșterea, iar un sistem puternic de TVA poate contribui la revitalizarea economiei europene. Prin urmare, este foarte important ca sistemul de TVA să fie pe deplin funcțional și să ofere toate beneficiile sale potențiale.

Cartea verde conține o serie de întrebări grupate pe câteva teme generale, menite să stimuleze o consultare cât mai deschisă tuturor ideilor și opiniilor. Primele întrebări sunt dacă elementele de bază ale sistemului de TVA ar trebui reformate și dacă bunurile și

serviciile ar trebui impozitate în statul membru de origine sau în cel în care are loc vânzarea lor. În continuare, cartea verde tratează întrebări specifice care au apărut de-a lungul anilor. Astfel de exemple sunt dacă ratele reduse de TVA mai sunt pertinente în ziua de astăzi, dacă regulile privind deducerile sunt suficient de neutre, dacă și în ce mod poate deveni sistemul mai rezistent la fraude și cum poate fi redusă birocrăția în tranzacțiile legate de TVA. În fine, respondenții la consultare sunt întrebați dacă și în ce mod poate fi îmbunătățită colectarea TVA pentru a acoperi diferența dintre veniturile reale și veniturile teoretice din TVA, care în acest moment se ridică la 100 de miliarde de euro în UE. Cartea verde încurajează exprimarea tuturor punctelor de vedere, iar consultarea nu se limitează la întrebările prestabilite. Dimpotrivă, respondenții sunt încurajați să invoce orice alte chestiuni care consideră că pot fi pertinente pentru viitorul TVA.

Comisia invită toate părțile interesate să contribuie la consultarea publică, deschisă până în data de 31 mai 2011. Pe baza feedbackului primit, Comisia va prezenta prioritățile pentru viitorul sistem de TVA în cadrul unei comunicări pe care o va publica la sfârșitul anului 2011.

Mai multe informații despre cartea verde și anexa tehnică a acesteia sunt disponibile la adresa: http://ec.europa.eu/taxation_customs/index_en.htm.

Comisia prezintă noul proiect de buget 2011

Comisia Europeană a adoptat în 26 noiembrie 2010 un nou proiect pentru bugetul UE pe 2011, după eșecul procedurii de conciliere între Parlamentul European și Consiliu de la 15 noiembrie 2010. Noul proiect de buget prevede credite de plată în valoare de 126,5 miliarde EUR (+ 2,9% față de bugetul 2010). Președintele Comisiei, Jose Manuel Barroso, a trimis o scrisoare președinților Parlamentului European și Consiliului privind aspectele politice legate de adoptarea bugetului 2011.

PROIECTUL DE BUGET ÎN CIFRE

	miliarde EUR		% din bugetul total	% modificare față de 2010	
	CA*	CP**		CA	CP
1. Creștere durabilă:	64,5	53,3	45,5%	0,4%	11,8%
<i>Competitivitate</i>	13,5	11,6	9,5%	-9,0%	2,7%
<i>Coeziune</i>	51,0	41,7	36,0%	3,2%	14,6%
2. Conservarea și gestionarea resurselor naturale	58,7	56,4	41,3%	-1,4%	-3,0%
<i>Ajutoare directe și cheltuieli de piață</i>	42,9	42,8	30,2%	-2,1%	-2,1%
<i>Dezvoltare rurală, mediu și pescuit</i>	15,7	13,5	11,1%	0,7%	-5,6%
3. Cetățenie, libertate, securitate și justiție	1,8	1,5	1,3%	8,0%	3,5%
<i>Libertate, securitate și justiție</i>	1,1	0,8	0,8%	13,2%	10,2%
<i>Cetățenie</i>	0,7	0,6	0,5%	0,3%	-3,9%
4. Uniunea Europeană ca actor mondial	8,8	7,2	6,2%	7,5%	-6,9%
5. Administrație	8,1	8,1	5,7%	2,2%	2,2%
<i>dintre care Comisia</i>	3,3	3,3	2,3%	-9,2%	-9,3%
Total	141,8	126,5	100,0%	0,2%	2,9%
În % din VNB UE-27	1,13%	1,01%			

*: CA = credite de angajament

** : PA = credite de plată

La 15 noiembrie, Consiliul și Parlamentul nu au reușit să ajungă la un acord privind chestiunile politice legate de bugetul UE, ceea ce a dus la eșecul procedurii de conciliere.

Aceste chestiuni se refereau la definirea modalităților de desfășurare a dialogului interinstituțional în vederea adoptării următorului cadru financiar, la viitoarele surse de venituri („resurse proprii”) pentru bugetul UE, precum și la nivelul de flexibilitate existent în actualul cadru financiar multianual. Parlamentul și-a confirmat poziția cu privire la aceste trei aspecte într-o rezoluție pe care a adoptat-o la 25 noiembrie.

Prin scrisoarea trimisă de președintele Barroso președintelui Buzek și prim-ministrului Leterme, Comisia invită Parlamentul și Consiliul să își dezvolte mijloacele de cooperare privind chestiunile bugetare viitoare în modul prevăzut de Tratatul de la Lisabona (lucrări în comun privind viitorul cadru financiar multianual).

Misiunea comună a Comisiei, BCE și FMI evaluează în general ca pozitiv progresul fiscal al Greciei

Echipe ale Comisiei Europene, Băncii Centrale Europene și Fondului Monetar Internațional au vizitat Atena în perioada 14 - 23 noiembrie 2010 pentru a doua revizuire a programului economic al guvernului elen. Programul este sprijinit de un împrumut de 80 miliarde de euro din partea țărilor din zona euro și 30 de miliarde de euro din acordul stand-by cu Fondul. Misiunea a ajuns la concluzia că programul rămâne, în general, pe drumul cel bun și criteriile cantitative pentru sfârșitul lunii septembrie au fost îndeplinite. Deși există în continuare probleme, progrese semnificative au fost realizate, în special în reducerea deficitului fiscal. Cu toate acestea, problemele structurale trebuie să fie tratate pentru a face ajustarea durabilă. Aprobarea de către Eurogrup a concluziilor celei de-a doua revizuirii va permite plata a 9 miliarde de euro până la mijlocul lunii ianuarie 2011 (6,5 miliarde de euro de către statele membre din zona euro și 2,5 miliarde de euro de la FMI).

Comisia prelungește cadrul de criză pentru ajutoare de stat cu condiții mai stricte

Comisia Europeană a convenit să prelungească și în 2011 cadrul temporar privind ajutoarele de stat, dar cu condiții modificate în vederea unei retrageri treptate. Cadrul temporar pentru sprijinirea accesului întreprinderilor la finanțare susține acele măsuri care să soluționeze deficiențele de piață în curs de desfășurare. Dar întreprinderile aflate în dificultate sunt de acum înainte excluse din domeniul de aplicare al cadrului temporar pentru a asigura o restructurare corespunzătoare a economiei. În ceea ce privește sectorul financiar, de la 1 ianuarie 2011, fiecare bancă având nevoie de sprijin din partea statului, vor trebui să prezinte un plan de restructurare.

Irlanda obține un pachet de ajutor financiar de 85 de miliarde de euro

Irlanda a obținut o sumă totală de 85 miliarde de euro ca ajutor pentru sectorul bancar în dificultate și pentru trezoreria statului, după ce, în 28 noiembrie 2010, miniștrii de finanțe din UE au semnat pentru cel de-al doilea pachet masiv de ajutor financiar în șase luni. Pachetul include și 17,5 miliarde de euro din rezervele monetare irlandeze, ceea ce înseamnă că suma totală de la donatorii externi este de 67,5 miliarde de euro. Miniștrii din zona euro au agreeat liniile generale ale unui nou fond de criză care să preia sarcina sistemului actual de garanții guvernamentale pentru ajutorarea economiilor în dificultate - facilitatea pentru stabilitate financiară în valoare de 440 de miliarde de euro - care expiră în 2013. Aceștia vor înființa, de asemenea, și un Mecanism European de Stabilitate. Astfel, toate problemele privind noile datorii ale țărilor din zona euro după vara lui 2013 vor avea atașate așa-numitele clauze de acțiune colectivă, acorduri legale care permit guvernelor să renegocieze datoria cu creditorii în cazul în care acestea întâmpină dificultăți financiare.

